

NELJÄN SANAN RAKENNELMA – KONFLIKTINRATKAISU RYHMÄTYÖHARJOITUS

Useimmiten rauhanneuvottelutilanteessa haasteena on monien ristiriitaisten tavoitteiden, toiveiden ja näkemysten sovittaminen yhteen. Lopputulos on aina kompromissi. Tarkoituksena ei ole neuvotella voittoa yhdelle osapuolelle, vaan tavoitteena on saavuttaa kaikkien kannalta riittävän tyydyttävä ratkaisu, johon kaikki osapuolet voivat sitoutua.

MISTÄ HARJOITUKSESSA ON KYSE

- Kesto: yksi oppitunti
- Jaa luokka ryhmiin ja pyydä keksimään neljä sanaa aiheesta.
- Ryhmät yhdistetään, ja he joutuvat sopimaan yhdessä neljästä sanasta neuvottelun ja kompromissin kautta.

HARJOITUKSEN TAVOITTEET

Neljän sanan rakentaminen on mainio konfliktinratkaisuharjoitus, jonka tavoitteena on saavuttaa yhteinen näkemys määrätystä aiheesta. Harjoitus havainnollistaa, ettei tällaista jaettava näkemystä yleensä ole valmiina, mutta voimme luoda sellaisen.

Harjoitus voi myös osoittaa, millä tavoin päätöksiä tehdään missä tahansa joukossa tai ryhmässä. Näin ollen se on myös mainio ryhmätyöharjoitus.

HARJOITUKSEN KULKU:

Pyydä oppilaita valitsemaan sana, ajatus tai käsite, jota hän haluaa ryhmän tutkivan. Aihe voi olla esim. sana, joka sisältyy opetettavaan asiaan (konflikti, tiimityö, kommunikaatio) tai jokin uusi aloite tai ilmiö, joka on noussut esiin koulu yhteisössä tai yhteiskunnassa – harjoitus auttaa tuomaan esiin osallistujien ajatuksia tästä aiheesta.

Jaa oppilaat mieluiten neljän, kahdeksan tai kahdentoista ryhmiin. Jokainen ryhmän jäsen tarvitsee paperia ja kynän.

Pyydä jokaista oppilasta kirjoittamaan paperille neljä sanaa, jotka heille tulevat mieleen tutkittavana olevasta aiheesta, sanasta tai käsitteestä. Oppilaiden ei tule keskustella toistensa kanssa, ainoastaan kirjoittaa omat ajatuksensa paperille. Jos tutkittava sana on esimerkiksi ”konflikti”, joku on saattanut kirjoittaa sanat sota, kiista, erimielisyys ja riita.

Seuraavaksi pyydä ryhmän jäseniä muodostamaan pareja. Mikäli ryhmässä on pariton määrä henkilöitä, voit myös muodostaa kolmen henkilön ryhmiiä.

Pareilla on nyt edessään yhteensä kahdeksan sanaa, jotka edustavat heille tutkittavaa käsitettä, esimerkkitapauksessa "konflikti". Pyydä pareja valitsemaan yhdessä kahdeksan sanan joukosta neljä. Toisin sanoen he joutuvat sopimaan, mitkä neljä sanaa he poistavat listasta.

Nyt parilla on yhdessä sovitut neljä sanaa. Seuraavaksi pyydä jokaista paria liittymään toiseen pariin ja tekemään täsmälleen sama prosessi uudelleen. Tämä pidemmälle viety keskustelu alkuperäisistä sanoista, tällä kertaa isommissa ryhmissä, antaa mahdollisuuden vielä tutkia ko. sanaa tai käsitettä vielä syvemmin.

Lopputuloksena on neljä sanaa, jotka neljä oppilasta ovat yhdessä valinneet kuvaamaan alkuperäistä sanaa tai käsitettä. Prosessi voi jatkua uudestaan ja uudestaan, mutta hyvä tavoite olisi päätyä suunnilleen kahdeksaan sanaan, jotka edustavat koko ryhmän yhteistä näkemystä.

POHDITTAVAA HARJOITUKSEN JÄLKEEN:

Aseta mieluiten koko ryhmän yhdessä valitsemat kahdeksan sanaa näkyville, esimerkiksi fläppitaululle.

- Pyydä osallistujia kuvaamaan mitä tahansa huomioita liittyen lopullisiin sanoihin.
- Saiko joku uusia oivalluksia alkuperäisiin sanoihin liittyen tämän harjoituksen aikana tai sen tuloksena?
- Miltä harjoitus tuntui osallistujista?
- Mitä osallistujat kokivat oppineensa tästä harjoituksesta, jos jotain?
- Ryhmä on jo käynyt paljon keskustelua harjoituksen aiheena olevasta sanasta tai käsitteestä, mutta nyt he näkevät mihin päätyivät ryhmänä. Tämä on luultavasti johtanut monien kohdalla erilaisiin oivalluksiin ja oppimiseen.
- Riippuen alkuperäisestä tarkoituksesta tutkia aiheetta, tämä voi johtaa:
- Laajempaan ymmärrykseen ihmisten erilaisista näkemyksistä liittyen tehtävän aiheena olevaan sanaan tai käsitteeseen.
- Yhteisymmärrykseen päätöksenteon suhteen ja jaettuun näkemykseen vaikakapa uuteen aloitteeseen tai asiaan liittyen.
- Oivalluksiin niistä keskeisistä syistä, jotka vaikuttavat tai aiheuttavat aiheena olevan hankalan tilanteen.

On mahdotonta sanoa etukäteen, millaisia sävyjä ja näkemyksiä keskustelussa nousee esiin. Mutta toivottavasti harjoituksesta käy ilmi, että se on turvallinen, osallistava tehtävä, joka voi tuoda yhteen osallistujien erilaisia näkökulmia tutkittavaan aiheeseen.

Yleinen syy kommunikoinnin epäonnistumiselle on, että ryhmän jäsenillä on hyvin erilaiset tulkinnat käsiteltävästä sanasta tai asiasta. Harjoituksen kautta ryhmän keskinäinen yhteisymmärrys jostain tietystä aiheesta voi kasvaa merkittävästi, ja sen hyödyntämismahdollisuudet ovat laajat.

Lähde: Alan Sharland